

קלירנס עמוד שדרה צווארי בילדים

ביה"ח "דנה-דואק" לילדים | מרכז רפואי תל-אביב

בוצעה אינטגרציה של פרוטוקולים של מספר בתי חולים לילדים (לדוגמא בלוס אנג'לס וסינסינטי)
מעודכן לתאריך 22.05.19

מטרה

לספק דף הנחיות קליניות לצורך ביצוע קלירנס של עמוד שדרה צווארי (קלירנס צווארי) בילדים לאחר חבלת צוואר קשה או אפשרות של חבלה כזו.

תהליך

ניהול המטופל ע"פ עקרונות של אנמנזה, בדיקה גופנית ובדיקות עזר, בהסתמך על תרשים הזרימה שבמסמך זה כדי לבצע קלירנס צווארי בילדים עם חבלות צוואר קהות בהכרה או שאינם בהכרה. בנוסף לתרשימי הזרימה, הפרוצדורות הבאות חייבות להתבצע לשם ביצוע קלירנס צווארי:

1. הרופא המבצע את הקלירנס הצווארי צריך לתעד את השלבים בגיליון המטופל.
2. הבדיקה הגופנית צריכה לכלול את הבאים:
 - בדיקה נוירולוגית הכוללת מצב הכרה, כוח גס ותחושה בכל הגפיים.
 - מישוש החוליות מחוליה צווארית ראשונה עד לחוליה גבית שניה C1-T2. יש להוריד את הצווארון לצורך הבדיקה תוך כדי קיבוע עמוד השדרה על ידי מטפל נוסף או על ידי המטופל במידה ויש שיתוף פעולה.
 - אם הבדיקה הנ"ל תקינה והמטופל משתף פעולה, על המטופל לבצע כיפוף, מתיחה וסיבוב של הצוואר לימין ולשמאל (עד 45 מעלות).
3. ההנחיות לקלירנס צווארי אינן מהוות תחליף למומחיות קלינית.
4. מומלץ שהרופא המבצע את הקלירנס הצווארי יחמיר בנוכחות מנגנון פגיעה בעל עומס אקסיאלי משמעותי כגון: נפילה מגובה על ראש/צוואר, חבלה חודרת לראש או לצוואר, חבלת רכב בהולך רגל או רוכב אופניים, פגיעות מעיכה, פגיעות התהפכות, או שורד של תאונה קטלנית.

צוות

- אנשי הצוות הבאים רשאים לבצע קלירנס צווארי לאחר לקיחת אנמנזה, ביצוע בדיקה גופנית ודימות (במידה והיה נחוץ):
- מומחה או מתמחה בכירורגית ילדים
 - ניורוכירורג - כולל מומחים, מתמחים ומשתלמים (במעמד משחרר מלר"ד)
 - מומחה או מתמחה ברפואה דחופה ילדים
 - אורתופד - כולל מומחים ומתמחים (במעמד משחרר מלר"ד)
- כל רופא שאינו מסוגל לפרש את תוצאות הדימות (כולל צילומי רנטגן), צריך לקבל פענוח רשמי של רדיולוג (ובמידה ויש ספק ע"י ניורו-רדיולוג ילדים) לפני החלטות קליניות.

פצוע חבלה קהה מחוסר הכרה

קיבוע בצווארון קשיח

CT ראש ועמוד שדרה צווארי

CT תקין

הערכה חוזרת תוך 24 שעות

CT לא תקין

ייעוץ עמוד שדרה

ערני ומתקשר

מעקב על פי התרשים
לפצוע חבלה קהה בהכרה

עדיין ללא הכרה

MRI עמוד שדרה צווארי
לשיקול הצוות, תוך 72 שעות

MRI תקין

קלירנס צווארי
ניתן להוריד צווארון ואין צורך בדימות נוסף

פצוע חבלה קהה בהכרה

קיבוע בצווארון קשיח

קריטריוני NEXUS מותאמים

1. מצב ערנות תקין
2. אינו שיכור או תחת השפעת סמים
3. מתקשר וגיל מעל 3 שנים
4. ללא כאב צוואר בקו האמצע
5. ללא פציעה ממסכת כאב
6. ללא חסר נירולוגי

"לא" לאחד מסעיפים 1-6

צילום עמוד שדרה צווארי לטרלי וקדמי
מגיל 9 ומעלה גם דנס

צילום תקין

השגחה 4 שעות מהחבלה

ללא החמרה בבדיקה הגופנית

קלירנס צווארי
ניתן להוריד צווארון
ואין צורך בדימות נוסף

צילום לא תקין

או ממצא נירולוגי בבדיקה
הזמנת CT עמוד שדרה צווארי
וייעוץ עמוד שדרה

"כן" להכול

(כולל הבדיקה הגופנית ע"פ סעיף 2)

קלירנס צווארי
ניתן להוריד צווארון ואין צורך בדימות נוסף